

A viszlát nála nem jó ómen

Dr. Frank Tímea védi T. Attilát, a soproni lőtéri gyilkosság I. rendű vádlottját. De a közelmúlt szinte valamennyi megyei emberölési ügyében is ő tűnt fel a vádlottak oldalán. Milyen a viszonya a védenccel, milyen nőnek lenni a keményfiúk világában, s van-e lelkiismerete a védőügyvédnek – az interjúból kiderül.

SUDÁR ÁGNES

– Vonzák a gyilkosok?

– Pszichológiai értelemben igen. Amióta a Bűn és bűnhődést olvastam, foglalkoztat, hogy mi juttat el valakit addig, hogy megtegye, amit pedig nem szabadna.

– A kérdésem nem volt ennyire irodalmi. Arra céloztam, hogy az elmúlt év legtöbb gyilkosságánál ön képviselte – kirendelt védőként – a vádlottakat. Ez véletlen volt, vagy tudatosan vágott bele a sűrűjébe?

– A véletlen hozta, de érdekelnek ezek az ügyek. Mert bár egy gyilkosság egyszerű tényállásnak tűnik, ráadásul többnyire beismerő vallomásban is vagyunk, de jogilag nem ilyen egyszerű a képlet. Mindegyiken lehet gondolkodni.

A legnagyobb név a listán

– A legnagyobb név ezen a listán a soproni lőtéri gyilkosság elsőrendű vádlottja: T. Attila. Nem titok, hogy még a jogerős ítélet előtt beszélgetünk. Mire számít?

– Marad a húsz év, amit első fokon kapott.

– Nyilván mindenkit az érdekelt, hogy milyen fiú ez az alig több mint húszéves srác, aki a vád szerint képes volt két embert hidegvérrel megölni.

– Amikor először találkoztam vele, azt gondoltam, hogy ha nem a börtönben lennének, egy átlagos, tizenkilenc-húsz éves fiút látnék magam előtt. Persze hogy akkor ott, Sopronban milyen volt ő valójában, nem tudom megítélni. Mászt akkor is nehéz mondani rá, mint hogy egy átlagos fiú...

– ...akiről mégiscsak azt mondta az ügyész, hogy társaival együtt torz lelkű fiatallá vált.

– Igen.

– Ha nem rendelték volna ki hozzá, akkor is elvállalta volna a védelmét?

– Mint kihívást, azt hiszem, igen.

– És mint embert?

– Mint gyereket...? Vagy mint embert...? Azt hiszem, igen.

Az ügyvédgyomor

– Egyébként is megkérdeztem volna: egy fiatal ügyvéd válogathat az ügyfelek között? Volt már, akire azt

Dr. Frank Tímea ügyésznek készült, végül az ügyvédi asztal mögött kötött ki. Mint mondja, az őszinteség a legfontosabb, amit az ügyfeleitől elvár. Fotó: H. Baranyai Edina

mondta, hogy na őt már nem vagyok hajlandó védeni?

– Igen.

– És mi kellett ehhez?

– Visszatérek az első válaszomra. Vonz az esetek lelki része. Nem feltétlenül egy életellenes bűncselekmény a kizáró ok, az emberlénél durvább dolgok is vannak.

– Ezzel el is éreztünk az örök kliséhez, hogy „a védőügyvédeknek aztán mindenhez van gyomruk”...

– Edzve vagyunk, az biztos. De bevallom, hogy egy gyerekelhelyezési polgári ügy sokkal gyomorforgatóbb tud lenni, mint egy bűntetőper.

– Amikor jogásznak készült, eleve tudta, hogy a pulpitus túloldalon köt ki, vagyis nem bíró vagy ügyész lesz?

– Nem. Olyannyira nem, hogy ügyésznek felvételiztem egyszer, kétszer, háromszor... Nem jutottam be.

– Hogyan programozta át az agyát, hogy jól érezze magát a barikád másik oldalán mint védőügyvéd?

– Nem kellett átprogramozni. Az éremnek mindig két oldala van, ezt kell elfogadni. Az ügyészi oldalon a nyomozásrésze érdekelt jobban, de közben izgatott a büntetőjognak ez a másik része is. Igen: más mentalitást követel az ügyészi és mást a védőügyvédi szerep. Ma már azt gondolom, nem biztos, hogy jól érezném magam az ügyészségen, ami szinte katonai szervezetnek fogható fel a hierarchikus felépítésével. Ez szabadabb világ.

– Kizárt, hogy még egyszer megpróbál bejutni az ügyészségre?

– Igen, azt hiszem, ez már eldőlt.

Nő talárban

– Számít a bíróságon vagy az ügyfelekhez való viszonyában, hogy ön nő? Ha igen: előny vagy hátrány?

– Hol előny, hol hátrány.

– Mikor az egyik, mikor a másik?

– Azt nem mondom, hogy ha szépen pislogok, akkor a bíró majd a javunkra ítél. Tény, hogy másképp állnak egy női védőügyvédhez, mint egy férfihez. Ugyanakkor a keményfiúk nem feltétlenül örül-

nek annak, ha női kirendelt ügyvédet kapnak. Egyik ügyfelem – az interjú elején említett gyilkosok közül – számos alkalommal megfellebbezte, hogy engem kapott. A végén aztán mégiscsak megköszönte a munkámat. A kérdésre tehát valóban az a jó válasz, hogy igen is és nem is.

– Az ügyfeleitől elvárja, hogy legalább önnel őszinték legyenek?

– Igen. De ez ritka.

– Mármint az a ritka, hogy meg is teszik?

– Igen. Bár én mindig azt mondom, hogy csak akkor tudok valakit tisztességgel védeni, ha legalább nekem rálátásom van a történetekre. A védőügyvédi munka erre épül. Mert ha mégiscsak előkerül a kalapból valami olyan, ami objektív, egyértelmű, s én nem készülhettem fel rá, akkor a védelem összeomlik. Ez kinek jó?

Egy ember, két lélek

– És mi van, ha rájön, hogy átverték? Képes jó pofát vágni ehhez?

– Ismét elmondom, hogy nekem nem érdemes hazudni, mert abból baj lesz. Polgári ügyekben jellemzőbb egyébként, ott az ügyfelek hajlamosak elhallgatni a teljes igazságot. Én éppen ezért jobban kijövök a bűnözőkkel, ott egyértelműbbek a lapok.

– S olyan volt, hogy a védencét sikerült felmentetni vagy nagyon-nagyon kis büntetéssel kihozni a börtönből, de mert tudta, hogy az emberünk milyen, álmatlan éjszakákat szerzett magának?

– Volt ilyen. Az ember a maximumot próbálja kihozni a tárgyalóteremben, de ez csak úgy megy, ha különválasztja magában, hogy az adott emberről mit gondol emberileg, s mit ügyvédként.

– És ezt külön tudja választani?

– Már igen. Az elején még jobban befolyásolt, hogy én mint magánember mit gondolok. Egy-egy védőbeszédet talán nem is tettem emiatt úgy oda, ahogy most már odateszek.

– De amikor megvan a saját véleménye az ügyről, illetve az ügyfélről, nem okoz problémát, hogy nem mondhatja az illető szemébe, hogy mit gondol?

– Amíg meg tudom tartani magamnak a véleményemet, addig csinálom. Amikor már nem megy, akkor abbahagyom.

Mi lesz a fiúkkal?

– A soproni gyilkosság résztvevőinél az ügyész mondta ki a legfontosabb kérdést: vajon ha szabadulnak – csaknem húsz év múlva –, milyen emberek lesznek ezek a fiatalok? Ön szerint milyenek?

– Az első és a harmadrendű vádlottnál (T. Attilánál és M. Tamásnál – a szerk.) látom azt, hogy felfogták, mit tettek, s el is hiszem, hogy megbánták, ami történt. Most azt mondom a védencemre – látva a szülei hozzáállását is –, hogy ilyenre többé nem fog vetemedni.

– Ha visszatérő kuncaftija van, neki mit szokott mondani?

– Azt, hogy „már megint itt vagyunk”?

– És lehet viszontlátással bücsüzni öntől, vagy az rossz ómen?

– Attól függ, céges ügyfél-e. Mert különben nem jó ómen. Fiatal ügyfeleimnek szoktam mondani, hogy zárjuk le ezt a „randit”, mert számára rossz útra visz. De sajnos nem az a jellemző, hogy nem találkozunk újra.

– Végül árulja már el, melyik a legjobb ügyvédes vicc?

– Miért, van olyan? ■

„Ugyanúgy, ahogy az orvosok, mi is akkor állítunk fel jó „diagnóztist”, ha pontosan tudjuk a beteg „panaszait”. Mi ezt tényállásnak hívjuk, ennyi a különbség.

Dr. Frank Tímea ügyvéd

GYILKOSOK, AKIKET Ő VÉDETT

T. Attila, a soproni lőtéri gyilkosság elsőrendű vádlottja. P. Ottó, aki volt élettársát fojtotta meg Győrben. Lubomira H. a gyermekét dobta a jeges tóba Mosonmagyaróváron. K. Richárd 22 késszúrással végzett egy ismerősével. R. Ildikó, aki a vád szerint újszülött babáját fojtotta az udvari vécébe Börzsön.